

Programa
Atenció Primària
sense fum
www.papsf.cat

COMSUM TABÀQUIC EN ELS TREBALLADORS D'AP Estudi descriptiu transversal 2014

El Programa Atenció Primària Sense Fum (PAPSF) és una iniciativa promoguda per la Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC), l'Associació Catalana d'Infermeria (ACI), l'Associació d'Infermeria Familiar i Comunitària de Catalunya (AIFICC) i l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). Es va iniciar al 2002 i es va tancar el seu desplegament en tots els centres d'Atenció Primària (AP) de Catalunya al 2009.

Un dels objectius principals del programa era el facilitar la **disminució de la prevalença del consum tabàquic en els professionals** que hi treballen. Es va oferir ajuda a tots els treballadors que volien deixar de fumar, a mida que s'anaven incorporant els centres d'AP al PAPSF. L'ajuda incloïa la intervenció per part d'un referent de tabac i els fàrmacs en el cas que fos necessari. Al 2007 vam realitzar una anàlisi comparant el consum tabàquic dels treballadors abans i posteriorment a la Llei 2005, amb les enquestes recollides en incorporar-se cada Àrea Bàsica de Salut (ABS) al PAPSF. En aquesta anàlisi vam poder comprovar que havia disminuït la prevalença del tabaquisme entre els treballadors dels Equips d'Atenció Primària (EAP) en general: 24% fumadors abans llei *versus* 23,8% després de la llei. Ara volem conèixer la situació actual per comprovar l'evolució.

Implementat el programa a tots els centres de Catalunya, als 5 anys, en el que ha hagut una continuïtat en la oferta d'ajuda per deixar de fumar, hem volgut saber la situació actual de la prevalença de fumadors entre els treballadors dels EAP (2014).

Es realitza un estudi descriptiu transversal de 5459 enquestes recollides a 157 ABS al 2014. Amb les variables: sexe, professió, estatus del consum tabàquic, i percentatge de persones fumadores que han utilitzat en algun moment fàrmacs gratuïts del PAPSF per deixar de fumar.

En quan als resultats de la distribució dels EAP, el 77,7% són dones i el 73,7% són professionals sanitaris (metges/esses, infermers/es, auxiliars d'infermeria i odontòlegs/es). En general, els treballadors dels EAP, fumen el 17,4%. Dels homes, el 19,3% fumen i de les dones el 16,8% fumen. Per professions, els que menys fumen són els metges/esses amb un 12,3% i infermeria amb un 13,6%. Els que més fumen són els altres professionals amb un 29,6% i els auxiliars d'infermeria amb un 27% (similars a població general). Per últim, declaren haver rebut tractament farmacològic gratuït per deixar de fumar 239 treballadors. D'aquests, un 43,5% són ara ex-fumadors, un 14,6% estan deixant de fumar i un 41,8% continuen fumant.

Podem dir que l'objectiu del PAPSF de facilitar la disminució de la prevalença del consum tabàquic en els professionals que hi treballen en els EAP es va assolint en alguns dels professionals dels EAP. Entre aquests, els professionals de medicina, infermeria, odontologia i treballadors socials, que presenten una prevalença molt per sota de la de població general. En canvi els professionals administratius, auxiliar d'infermeria i altres professionals, encara que han anat disminuint, mantenen una prevalença propera a la de la població general. Haurien de pensar en estratègies per aquests col·lectius de professionals.